

IKT og Tele-kommunikation

– digitale muligheder for dig
med nedsat syn og hørelse

Foreningen Danske DøvBlinde
syns & horehæmmede

Når man har nedsat syn og hørelse, kan det at kommunikere med omgivelserne give store udfordringer.

Der findes i dag mange digitale løsninger, der kan gøre det nemmere at kommunikere og få adgang til information.

FDDB Telekommunikation

... tilbyder vejledning og afprøvning af nye programmer, tjenester og produkter, så døvblinde og synshørehæmmede kan få adgang til nye muligheder og selv kan være med til at vurdere og beslutte, hvilke løsninger man gerne vil anvende.

Den tekstbaserede teksttelefon fra 1993 var i mange år døvblindes eneste og vigtigste redskab til at kommunikere med omverdenen. Også den elektroniske postkasse DEKSY har været anvendt, ikke kun til kommunikation mellem to personer, men også til fælles debatter og udbredelse af information.

Teksttelefonen var med til at bryde døvblindes isolation.

I dag er teksttelefonen og DEKSY afløst af internetbaserede programmer, som omtales i denne pjece.

Det digitale samfund giver døvblinde nye udfordringer, men også nye muligheder.

Det giver mulighed for selv at læse post og finde information på det rette udstyr og med kompenserende programmer.

Kompenseringe udstyr

Forstørret skrift, tale og punktudstyr er nogle af de kompenseringe hjælpemidler, der findes til PC.

Hvis man har synsrest, kan **Zoomtext** bruges til at forstørre teksten. Derudover kan bl.a. farver og musemarkør tilpasses.

Talesyntese kan læse tekst op. Det kan med fordel anvendes sammen med en halsteleslynge eller Streamer, så forstyrrende lyde udelukkes.

Ved at tilslutte **punkt-tastatur** til en enhed, kan man både læse indhold og betjene enheden via punkt. Det kan være med en PC, iPad, iPhone eller anden smartphone.

Ansøgning om udstyr

Man kan ansøge sin kommune om kompenseringe udstyr og programmer. Der skal søges om det, inden det anskaffes.

Det er kommunernes ansvar at opsætte og give instruktion og undervisning i det udstyr, der er bevilget. Dette gælder også, hvis der opstår fejl, og når der er behov for at få programmerne opdateret.

Webtekst og PC Tekst

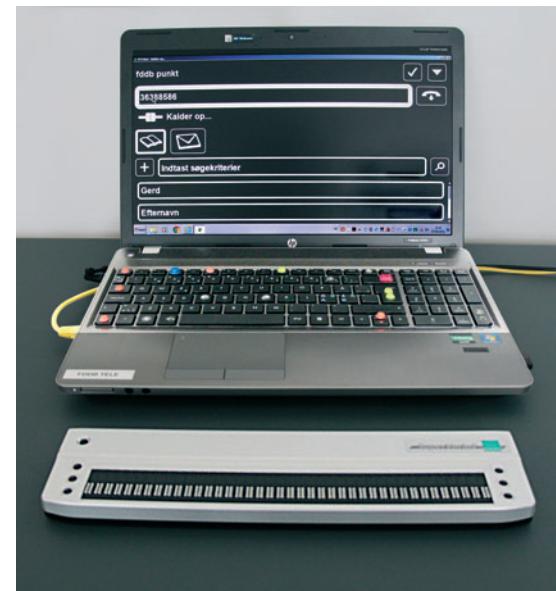
Webtekst og PC Tekst er internetbaserede teksttelefonløsninger, der giver døvblinde og synshørehæmmede mulighed for at kommunikere med hørende.

Webtekst kan benyttes, hvis man ikke anvender specialprogrammer og kompenserende udstyr samt ikke har behov for farveopsætninger og tekststørrelser.

PC Tekst er specielt udviklet til døvblinde, der bruger zoom, taleprogrammer eller punktløsning. PC Tekst er udviklet i en speciel storskiftløsning med mørk eller lys baggrund og med mulighed for at ændre på tekststørrelse og farvesammensætning.

Både Webtekst og PC Tekst er gratis at anvende, hvis man er visiteret til det. Tilmelding til TDC på www.tdcwebtekst.dk

Det er muligt at ringe via TDCs Formidlingscenter FC for at få formidlet en samtale til hørende. Det er gratis til alle danske fastnetnumre. Hvis der formidles samtaler til mobil-, udlands- eller særtjenestenumre, takseres det til TDCs gældende takster.

Alle, der har brug for at ringe til døvblinde, skal være tilmeldt eller have programmet for at kunne ringe direkte. Det koster et fast abonnementsbeløb at få adgang til ordningen, hvis man ikke er døvblind.

Der kan ringes direkte mellem dem, der er tilmeldt Webtekst og PC Tekst.

I-Deksy

I-Deksy er en elektronisk postkasse udviklet til og for døvblinde.

På I-Deksy kan man læse og debattere i nyhedsgrupper. I-Deksy giver nem adgang til nyheder via tekst-tv, der vises i tekstformat uden de forstyrrende ting, der er på en almindelig hjemmeside. Tekst-tv henter nyheder dagligt fra DR 1 og TV 2.

Derudover kan man dele information med hinanden i nyhedsgrupper med emner valgt af brugerne. Der er både åbne grupper med adgang for alle og lukkede grupper kun for døvblinde.

I-Deksy fungerer godt sammen med Zoomtext, tale og punktudstyr og kan også bruges via en smartphone eller tablet.

www.ideksy.dk

For at bruge I-Deksy skal du have et login og password. Det får du ved at henvende dig til FDDB Telekommunikation.

Personer, der arbejder med døvblinde, kan også få adgang til I-Deksy.

Instruktørerne i FDDB Telekommunikation giver gerne instruktion og undervisning i brugen af I-Deksy, PC Tekst og Webtekst.

Mobiltelefon, smartphone, tablet, iPhone og iPad

Mange med nedsat syn og hørelse har glæde af moderne mobiltelefoner, også dem med touchskærm, da de ofte har god indbygget tilgængelighed.

En mobiltelefon skal være let at betjene og have tydelige taster. Der skal være god kontrast på skærmen, og den skal være nem at betjene. Det er en fordel, hvis teksten kan forstørres.

Mange smartphones og tablets har god skærmkontrast. Teksten kan forstørres, og der er mulighed for at bruge talesyntese både til betjening, oplæsning og til at aktivere forskellige funktioner.

iPhone og iPad har implementeret tilgængelighedsfunktioner som Zoom og VoiceOver.

FDDB Telekommunikation

Vi giver råd og vejledning om IKT og telekommunikation. Vi hjælper også med udredning af hvilket udstyr, der er optimalt, og vi kan være til stede i forbindelse med opsætning af udstyr og programmer.

Projektets koordinator, instruktører og teknikere er altid klar til at vejlede og hjælpe. Derudover giver vi undervisning og support og hjælper med tekniske udfordringer. Via mailinglister kan du få tips og tricks til udstyr og programmer.

FDDB Telekommunikation holder kurser, tema- og brugerdage for alle, der har PCTekst og I-Deksy eller gerne vil afprøve løsninger.

Der holdes også netværksmøder, hvor man kan få vejledning om iPhone og iPad og udveksle nyttig viden og tips.

Alle arrangementer annonceres i MEDLEMS-NYT og på www.fddb.dk

NOTA bibliotek – for alle med læsevanskkeligheder

NOTA er et statsligt bibliotek under Kulturministeriet, der producerer lydbøger, e-bøger og punktskrift til personer, som ikke læser almindelig trykt tekst.

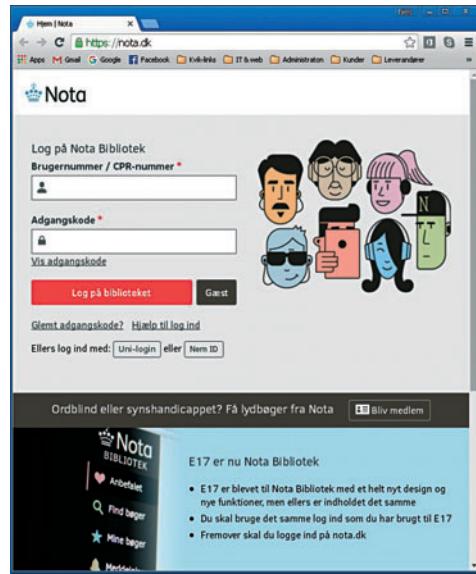
www.nota.dk

Alle blinde, svagsynede og andre læsehandicappede kan blive medlem.

Man skal dokumentere, at man ikke kan læse trykte bøger.

Indmeldelsesskema kan hentes på www.nota.nu

Bøger og aviser kan lånes på www.nota.dk, når man har modtaget en kode på mail.

På NOTAs hjemmeside kan du vælge, hvilke bøger du vil låne. Bøgerne kan bestilles til levering via post eller downloades til din computer, tablet eller smartphone.

Man kan søge på forfatter, titel, emne eller materialetype. Materialetype kan fx. være lyd, punkt eller e-bog.

Flere og flere vælger at låne e-bøger, en elektronisk bog, du selv kan downloade for at læse eller høre direkte på fx computer, iPhone eller iPad. Du kan også få e-bogen sendt fra NOTA.

Modsat lydbogen er e-bogen en ren tekstfil, der udelukkende indeholder tekst – ingen lyd. Hvis man er punktbruger, kan man læse teksten på sit punktudstyr, der ofte er tydeligere end punktpapir.

Under menupunktet 'Aviser og blade' på www.nota.dk findes en oversigt over Notas tilbud af tilgængelige avis og blade. Der findes landsdækkende avis og nogle lokalavis. Under blade findes der ugeblade og foreningsblade.

Fælles for både avis og blade er, at nogle er gratis, mens andre kræver et abonnement. Nogle er kun på lyd, andre findes kun som e-tekst, og nogle findes i en kombination af tekst, lyd og punkt.

FDDB Telekommunikations instruktører kan hjælpe dig med indmeldelse eller instruktion i, hvordan du finder og bestiller bøger på www.nota.dk

Log-in   Om NemAdgang   Vilkår

Log ind med nøglekort NEM ID

NEM ID

Indtast nøgle
Nøglekort: Z049-482-435

#	7701	?
?		

Du har 131 nøgler tilbage.

Log på   Afbryd

Digitalisering

NemId, adgang til digital post samt digital selvtjenning er dét, der i daglig tale kaldes Det digitale Danmark.

NemId er det login, der skal anvendes til den digitale post e-post og til digital selvtjenning. E-post er elektronisk post, der kommer fra det offentlige og fra tilmeldte private firmaer via en digital postkasse. Man kan vælge at søge om fritagelse.

Digital selvtjenning betyder, at alle ansøgninger fra det offentlige samt om sygesikringskort, pas, lægeskift, boligydelse m.v. foregår via digitale selvtjenings-løsninger på Internettet. Man kan søge om undtagelse for hvert område, der søges om.

TV og tilgængelighed

Danmarks Radio har en særlig kanal på tv med synstolkning, der hedder DR1 syn. Den indeholder et ekstra lydspor, som beskriver hvad der foregår på skærmen.

På DR1Syn, DR2Syn og DR3Syn kan man vælge oplæsning af fremmedsprogede undertekster på DR.

Mange af udsendelserne på DR TV bliver i dag tekstet.

Tegnsprogstolkede udsendelser kan ses på Tegnsprogskanalen, som kan findes på digitalt tv og antennetelevisjon på kanal 98.

Find mere information på www.dr.dk/fådethelemed eller på www.fddb.dk under knappen Om IKT og telekomunikation.

DR dk   NYHEDER   TV   ☰

TILGÆNGELIGHED

- [^] FORSIDE
- [=] UNDERTEKSTER
- [o] OPLÆSTE UNDERTEKSTER
- [<] TEGNSPROG
- [..] SYNSTOLKNING
- [o] LIGETIL NYHEDER

Nøglekortet kan også fås med stor skrift eller man kan tilmelde sig en Voice Response løsning, hvor nøglen oplyses via et dansk fastnet- eller mobiltelefonnummer.

Tilgængelighedssymbolet fremgår af DRs programoversigt ud for de tilgængelige udsendelser.

Om FDDB

FDDB er en brugerorganisation, der arbejder for bedre muligheder og lige vilkår for alle med nedsat syn og hørelse – både tegnsprogsbrugere og talebrugere.

Vi søger aktiv indflydelse på den samfundspolitik, der føres, og vi fungerer som socialt samlingspunkt for personer med nedsat syn og hørelse i Danmark.

Vi har en bred vifte af tilbud til medlemmer:

- IKT-løsninger
- Kurser & temadage
- Rådgivning & undervisning
- Udvikling af kommunikationsformer

Foreningen Danske DøvBlinde syns & hørehæmmede

Blekinge Boulevard 2 • 2630 Taastrup
Tlf. 36 75 20 96 • Fax 36 75 14 03
www.fddb.dk • fddb@fddb.dk